

Man gik da til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Folkeskolen.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1473).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Undervisningsministeren (*Jørgen Jørgensen*): Lovforslaget om Folkeskolen har været drøftet i Folketinget i de tre forudgaaende Rigsdagssamlinger uden at være blevet behandlet færdigt. Igen i denne Vinter har Lovforslaget været drøftet i Folketinget, og Forhandlingerne dér er nu afsluttet. Ærede Medlemmer af dette høje Ting vil maaske mene, at det er paa et noget sent Tidspunkt, et saa omfattende Lovforslag som dette kommer til Behandling i Landstinget. Jeg kan kun sige, at det har været nødvendigt i Folketinget at gennemdrøfte Lovforslaget meget nøje, og jeg maa ogsaa gaa ud fra, at det høje Landstings ærede Medlemmer gennem Drøftelser i deres Partimøder har fulgt med i, hvad der er foregaaet i dette Spørgsmaal.

Jeg anser det for meget nødvendigt, at Lovforslaget gennemføres nu. Mange Kommuner ud over Landet venter paa at faa at vide, hvilke Krav der vil blive stillet til Skolevæsenet i den kommende Tid. Gennem flere Aar har man været indstillet paa, at en Nyordning var i Vente, og mange Foranstaltninger, som skulde gennemføres ude i Kommunerne, er blevet udsat, til man vidste, hvilke Krav Lovgivningsmagten vilde stille, naar der kom en Nyordning. Derfor tror jeg, man fra alle Sider vil være enig om, at Tiden nu maa være inde til at afstikke Linierne for den kommende Tids Udvikling paa dette Omraade.

Det er jo ikke Hensigten at gennemføre denne Nyordning fra i Dag til i Morgen eller i Løbet af meget kort Tid. Der er sat en Overgangstid paa 10 Aar netop med det for Øje, at Nyordningen skal indføres, naar Forholdene paa det enkelte Sted giver Anledning dertil, saa at man paa den mest praktiske og lettest overkommelige Maade kan gennemføre de Foranstaltninger, den nye Lov kræver. Men ligesom jeg anser det for meget nødvendigt, at Lovforslaget gennemføres nu, anser jeg det ogsaa for meget ønskeligt, at Rigsdagen i saa høj Grad som muligt kan samles om en Lov af denne Art. Under Forhandlingerne i Folketinget er der gjort Forsøg paa at samle alle Synspunkter, men det er ikke lykkedes. Jeg tror dog at kunne sige, at de Ting, der er os

imellem, ikke er meget store. Jeg tror, at man ude over Landet vil mene, at i en Sag af denne Karakter burde de mindre betydelige Spørgsmaal, der er Partierne imellem, ikke være en Hindring for, at Sagen kunde løses paa en saadan Maade, at den samlede Rigsdag stod bagved. Det vilde give denne Lov en meget stor Styrke, naar den skulde føres ud i det praktiske Liv.

Jeg skal ikke gaa i Enkeltheder med Hensyn til Lovforslagets Bestemmelser. Lovforslagets Formaal, der er udtrykt i § 1, er i Overensstemmelse med det Grundlag, som Folkeskolen hidtil har bygget paa. Det siges dér, at Skolens Formaal er at fremme og udvikle Børnenes Anlæg og Evner, at styrke deres Karakter og at give dem nyttige Kundskaber; endvidere siges der, at Kristendomsundervisningen i Folkeskolen skal være i Overensstemmelse med Folkekirkens evangelisk-lutherske Lære. Det er min Opfattelse, at naar den alt overvejende Del af Befolkningen lader Børnene døbe, maa Folkets Skole svare dertil, og med den Affattelse, som Lovforslagets § 1 har, er det givet, at Skolen i den kommende Tid som hidtil skal bygge paa Kristendommens Grundlag.

Af nye Ting i Lovforslaget vil jeg fremhæve Bestemmelserne i §§ 2 og 3 om den praktiske Mellemskole, som jo har været drøftet i alle skoleinteresserede Kredse gennem de senere Aar. Man søger her at opbygge en Skoleform, der i højere Grad lægger Vægten paa at give et Udbytte for de Børn, som ikke er særlig bogligt begavede, men som er dygtige og har Interesser paa andre Felter. Det sker ud fra det Synspunkt, at den voldsomme Tilgang til Eksamensskolen — hvad alle kan se — ikke er ønskelig; man mener, at denne Tilgang vil kunne begrænses noget ved en Forbedring af Undervisningen i den almindelige Folkeskole, saa at det Krav om mere Indsigt og Viden, der med Rette stilles i vor Tid, ogsaa fra det praktiske Livs Folk, kan imødekommes i højere Grad, end Tilfældet har været under den gældende Ordning.

Det er dog indrettet saadan, at den fortsatte Undervisning ud over det 14de Aar i den praktiske Mellemskole, som kan kræves oprettet i enhver Kommune, hvor der findes en Eksamensmellemskole, naar der melder sig 10 Elever, er frivillig; der bliver ikke nogen obligatorisk Undervisning efter det 14de Aar. Naar vi har stillet det Krav, at for at en Kommune skal være forpligtet til at indrette den praktiske Mellemskole, skal der møde mindst 10 Elever, er det, fordi vi mener, at naar denne Undervisning er fri